

### 3. STVARANJE II. "Tko smo? GDJE smo?"

Postanak 1.26 – 2.25

Prošli tjedan razgovarali smo o 2 alata koji nam pomažu bolje razumjeti Bibliju.

- PRVO, razgovarali smo o pogledu na Bibliju kao jedinstvenu priču. Sjećate li se koliko dijelova sadržava ta priča? Sjećate li se naziva tih dijelova?
- DRUGO, razgovarali smo o pogledu na Bibliju kao na priču u kojoj je glavni junak \_\_\_\_\_. Tko? Tko je UVIJEK junak svih priča koje u njoj čitate?

Također smo razgovarali o Postanku 1 i kako je Bog prikazan u toj priči. Razgovarali smo o prikazu Boga u Bibliji, tko je on i kakav je.

Danas ćemo nastaviti ovaj razgovor o pogledu na Bibliju kao na jedinstvenu priču i razmotrit ćemo svih šest dijelova te priče te na koji način su povezani.

Razgovarat ćemo o dva lika u pričama o stvaranju u Postanku 1 i 2 te započeti razmatrati razvoj biblijskog pogleda na ta dva lika.

---

#### BIBLIJA I "VAŽNA" PITANJA

"Važna pitanja" na koje smo skrenuli pažnju u prvom dijelu priče, "Stvaranje":

- Kakav je Bog?
- Što znači biti čovjek?? (Kakvi smo? Tko smo?)
- Kakvo je stvorenje? (Kako bi trebali razmišljati o svijetu koji nas okružuje? GDJE smo?)

Ovo su pitanja SVJETONAZORA.

Što je svjetonazor? Svjetonazor je okvir kroz koji ljudi shvaćaju i interpretiraju svijet. Priče u Postanku 1 & 2 su osnovne tvrdnje biblijskog svjetonazora.

Priče čine i komuniciraju svjetonazore. Ove priče predstavljaju temelj onoga što Biblija želi da mislimo o Bogu, o sebi i o svijetu oko nas.

Različite priče o Bogu (ili o čovječanstvu ili o stvorenju) pokušavaju nas navesti da razmišljamo o Bogu (ili o čovječanstvu i stvorenju) na različite načine, neke dobre, a neke ne toliko dobre.

Biblija nam priča priču o Bogu, o nama i o svijetu. Priča u Bibliji želi da vjerujemo toj priči i da smo predani življenju te priče.

Kako nas priče zovu k vjeri? Što one čine?

Priče stvaraju svoj svjetonazor te imaju svoju koherentnost u pogledu na događaje u našim životima, koherentnost u njihovom razumijevanju i reagiranju na njih.

Svjetonazori se grade iz odgovora na mnoštvo pitanja poput "Postoji li Bog?, Kakav je?" te "Što znači biti čovjek?" i "Kakav bi svijet oko nas trebao biti?"

Ovo su prva tri pitanja svjetonazora.

1. KAKAV JE BOG? Postoji li Bog? Ako da, kakav je?
2. TKO SMO MI? Što znači biti čovjek?
3. GDJE SMO? Kakav bi svijet oko nas trebao biti?

Na prošlom učenju spomenuli smo babilonsku priču o stvaranju, *Enuma Eliš*, u kojoj je svijet stvoren slučajno, kao nusproizvod smrtne borbe dvaju babilonskih bogova (bake i unuka).

Na temelju te priče, što mislite kako bi Babilonci odgovorili na pitanja o svjetonazoru?

- Postoje li bogovi? Kakvi su?
- Što znači biti čovjek? Postoji li posebna dostojanstvenost ili svrha koja dolazi s tim?
- Kakav bi svijet oko nas trebao biti?

Kako BIBLIJSKA priča o stvaranju odgovara na ista pitanja?

- Postoji li Bog? Kakav je?
- Što znači biti čovjek? Postoji li posebna dostojanstvenost ili svrha koja dolazi s tim?
- Kakav bi svijet oko nas trebao biti?

Na ovom učenju nastaviti ćemo graditi odgovore na prvi tri pitanja o svjetonazoru i odgovoriti ćemo na tri dodatna pitanja:

1. ŠTO JE PROBLEM?
  1. ŠTO JE RJEŠENJE?
  1. KAMO IDEMO?
- 

TKO SMO MI?

Postanak 2 sadržava drugu priču o stvaranju, različitu od priče u Postanku 1. Te dvije priče ne proturječe jedna drugoj, već su različite jer imaju različit fokus. Druga priča upotpunjuje prvu.

U prvoj je priči Bog u fokusu. U drugoj priči fokus je na drugom, na čovječanstvu (Adam i Eva) i na pitanju što znači biti čovjek. Kao što smo prošli tjedan istaknuli dok smo govorili o predodžbama o Bogu, i predodžbe o tome što znači biti čovjek mogu biti dobre i loše.

1. Kakvu predodžbu o tome što znači biti čovjek imaju ljudi oko nas? Primjerice, što bi značilo "biti čovjek" koji je nastao evolucijom u procesu koji nije vodio Bog?
2. Prošli tjedan smo zaključili da naša predodžba o Bogu utječe na naš način života. No i naše tumačenje toga što znači biti čovjek TAKOĐER utječe na naš način života jer nam "tumačenje toga što znači biti čovjek" govori koja je naša *svrha*.

Moj profesor psihologije s fakulteta, govorio nam je da je smisao svakog života (životinjskog i ljudskog) razmnožavanje, "doprinosa naše posebnosti genetskom nasljeđu."

**Zamijetite što je rekao o tome što znači biti čovjek:** mi smo poput životinja, naša svrha je egocentrična (o nama i iz nas), naša svrha je seksualna.

Zamijetite: ako misliš da si proizvod evolucije, da si na ovoj zemlji slučajno, ne možeš donositi odluke o dobrom i lošem kao što može osoba koja vjeruje da je stvorena od Boga koji je pun ljubavi.

3. Postanak 2 daje nam koristan prikaz toga što znači biti čovjek. Dok čitate priču, obratite pozornost na to kakav je Adam (čovjek). Što nam ova priča govori o Adamu? Kakvo je čovječanstvo?

Čitajući priču zamijetio sam sljedeće, također i što govore o tome što znači biti čovjek:

- Bog daje Adamu posao sa svrhom, obrađivanje vrta (2.5, 15). **Ovo znači da nas je Bog stvorio za svrhovite poslove koji mogu biti od koristi ljudima i stvarima oko nas.**
- Adam (pa tako i mi) donosi odluke o onome što je dobro i što je loše i nosi se s posljedicama tih odluka (2.16-17). **To znači da mi donosimo moralne izbore (odluke o dobrom i lošem) te se moramo nositi s posljedicama. Mi smo moralna bića.**
- Nije bilo dobro da Adam ostane sam, trebalo mu je društvo (2.18). **Bog nas je stvorio za odnose s drugim ljudima. Mi smo društvena bića.**
- Adam je drugačiji od (iznad) životinja i ostalih stvorenja (2.15, 19, 20b: "No čovjeku se ne nađe pomoć kao što je on.") **Biblija sustavno govori da ljudi nisu tek životinje koje govore. Biti čovjek je puno uzvišenije i važnije od toga.**

Jeste li još nešto primjetili u Postanku 2 o tome što znači biti čovjek?

4. Vratimo se na trenutak na Postanak 1.26-31, gdje se govori o tome kako Bog stvara čovječanstvo "na svoju sliku." Bog NE stvara životinje "na svoju sliku," već samo čovjeka. Što za vas znači izraz "stvoren na njegovu sliku"?

Mislim da nam priče u Postanku 1-2 otkrivaju da je značenje izraza “na Božju sliku” u tome da muškarac i žena ponavljaju ono što je Bog već učinio..

<b>Bog</b>	<b>Muškarac i žena</b>
Vlada nad stvorenjima (cijeli Postanak 1)	Vlada nad životinjama koje je Bog stvorio (1.26, 28)
Stvara i ispunjava stvorenje (cijeli Postanak 1)	“Plodonosan” (kreativan) i “napunite zemlju” (1.28)
Radi na djelima (2.2) koja su od koristi stvorenjima kojima on vlada (npr. stvaranje hrane za životinje koje je stvorio, 1.29-30)	Radi na djelima koja su od koristi stvorenjima kojima vlada (obrađivanje vrta u 2.5, 15; nadjevanje imena životinjama u 2.19-20)
Imenuje ono čime vlada (1.5, 8, 10)	Imenuje ono čime vlada (1.5, 8, 10)
Društven i u odnosima s drugima (“načinimo”, nebeski se Otac obraća svojim dvoranima; 1.26, usporedi s 3.22 (“let us”, the heavenly King addresses his court; 1.26, cf. 3.22)	Društven i u odnosima s drugima (2.18)
Moralan je i donosi odluke na temelju pitanja što je dobro (2.18)	Moralan je i donosi odluke na temelju pitanja što je dobro (2.16-17)

Ako sam dobro protumačio, “na Božju sliku” znači da bismo trebali, u bitnim stvarima, biti poput Boga. Trebali bismo živjeti s istom svrhom. Djelo koje trebamo činiti jest Njegovo djelo te bi ga trebali činiti na NJEGOV način.

Gledajući Postanak 1-2 uočavate li neke druge sličnosti između Boga i muškarca i žene?

Što nas činjenica da smo stvoreni “na Božju sliku” uči o značenju toga da smo ljudska bića:

- Mi smo dostojanstveni i vrijedni jer smo stvoreni na Božju sliku i slični smo mu (1.26).
- To znači da su i osobe oko nas, čak i ako su puno drugačije od nas, dostojanstvene i vrijedne te imaju svrhu jer su i one stvorene na Božju sliku.
- To znači da bismo trebali živjeti svoj život u skladu s Božjim karakterom kako je otkriven u Bibliji, pogotovo u Isusu Kristu.
- To znači da nam je Bog dao zadaću da brinemo o onome što nam je povjerio (1.26, 28; 2.15). Trebali bismo se brinuti o tome na način kao da on sam kroz nas to čini (jer on to i ČINI).
- Bog nas je stvorio s bitnim razlikama (muškarac i žena) i s bitnim sličnostima (oboje stvoreni na Božju sliku) (1.27, “Na svoju sliku Bog stvori čovjeka, na sliku Božju on ga stvori, muško i žensko stvori ih.”)
- Mi smo drugačiji od (iznad) životinja i drugog stvorenja oko nas (2.15, 19) jer smo samo mi stvoreni na Božju sliku (1.26).

Dakle, kad biste morali opisati što znači biti čovjek isključivo na temelju Postanka 1.26 - 2.25, što biste rekli? Kako biste opisali čovjeka?

Razmislite o implikacijama ove priče na pitanja kao što su abortus, eksploatacija, seksualna trgovina ljudima, kolonijalizam, smrtna kazna te odnos prema izbjeglicama. Utječe li na vaše mišljenje o ovim pitanjima činjenica da su svi ljudi stvoreni na sliku Božju?

GDJE SMO MI?

5. Postoji i treći "lik" u ovim pričama, a to je samo stvorenje. Sjetite se Postanka 1 i 2 te zamijetite što nas ta poglavlja uče o samom stvorenju?
  - Stvorenje je DOBRO.
  - Ono NIJE Bog, već je odvojeno od Boga. (Ne smijemo obožavati prirodu.)
  - Bog ga je stvorio za našu korist i odgovorno korištenje. (Iako smo uzvišeniji od ostalog stvorenja, ne možemo ga iskorištavati.)
  - Bog nam ga je povjerio da budemo njegovi upravitelji. Ne pripada nama, već Njemu.
  
6. Ova poglavlja (Postanak 1 & 2) dio su prve biblijske priče, "Stvaranja." Koji je sljedeći dio priče?